

METRIČKI PROSTORI

Vježbe uz treće poglavlje: Topološki prostori

1. Nadi primjer dviju topologija $\mathcal{T}$ i $\mathcal{T}'$ na nekom skupu X koje nisu usporedive, tj. niti $\mathcal{T}$ profinjuje $\mathcal{T}'$ niti $\mathcal{T}'$ profinjuje $\mathcal{T}$.
2. Dokaži da je kofinitna topologija, definirana u primjeru 9.7, zaista topologija, tj. da zadovoljava uvjete (TOP1)–(TOP3).
3. Usporedi definicije neprekidnosti i neprekidnosti u točki (stranice 68 i 69), i dokaži da je preslikavanje topoloških prostora neprekidno ako i samo ako je neprekidno u svakoj točki.
4. Dokaži da je familija $\mathcal{B} = \{K(P, r) : P \in \mathbb{Q} \times \mathbb{Q}, r \in \mathbb{Q}\}$ otvorenih krugova $K(P, r) = \{P' \in \mathbb{R}^2 : \|P' - P\| < r\}$ sa središtema u točkama $P \in \mathbb{R}^2$ s racionalnim koordinatama, i racionalnim radiusima r , baza standardne, tj. euklidske topologije u $\mathbb{R}^2$. Poopćи na $\mathbb{R}^n$.
5. Dokaži da je ℓ -topologija definirana u primjeru 10.5 zaista topologija na $\mathbb{R}$, i usporedi ju sa standardnom, tj. euklidskom i s kofinitnom topologijom na $\mathbb{R}$.
6. Dokaži tvrdnju u primjeru 10.7 da skupovi oblika $(-\infty, b)$ i $(a, +\infty)$, $a, b \in \mathbb{R}$, tvore jednu podbazu standardne topologije na $\mathbb{R}$, kao i da je dovoljno da su $a, b \in \mathbb{Q}$.
7. Neka je $f: X \rightarrow Y$ homeomorfizam i $A \subseteq X$, Dokaži da su tada i restrikcije $f|_A: A \rightarrow f(A)$ i $f|_{X \setminus A}: X \setminus A \rightarrow f(X \setminus A)$ također homeomorfizmi. Pritom, $f(A)$ i $f(X \setminus A)$ imaju relativne topologije kao potprostori od Y .
8. Dokaži da su prostori $[0, 1] \times [0, 1]$, $[0, 1] \times [0, 1]$ i $\langle 0, 1 \rangle \times [0, 1]$ homeomorfni.
9. Neka su (X, d_X) i (Y, d_Y) metrički prostori. Dokaži da je topologija koju bilo koja od metrika d_1 , d_2 i d_∞ , definiranih na str. 32, inducira na produktu $X \times Y$, upravo produktna topologija definirana na str. 77.
10. Neka su X i Y topološki prostori, $x_0 \in X$ proizvoljna točka. Dokaži da je potprostor $\{x_0\} \times Y \subseteq X \times Y$ homeomorfan prostoru Y , i analogno je $X \times \{y_0\} \cong X$ za proizvoljnu točku $y_0 \in Y$.
11. Dokaži propoziciju 14.3 koja opisuje tri osnovna svojstva familije svih zatvorenih skupova u topološkom prostoru.
12. Daj detaljan dokaz tvrdnji (i)–(iii) u propoziciji 14.6.
13. Pokaži primjerom da lema o lijepljenju za zatvorene skupove, teorem 13.3, ne vrijedi u slučaju kada je X unija beskonačne familije zatvorenih skupova.
14. Neka su X i Y topološki prostori, i neka je $p: X \times Y \rightarrow X$ projekcija.
  - (a) Dokaži da za svaki otvoren skup $W \in X \times Y$ skup $p(W)$ otvoren u X , tj. projekcija p je *otvoreno preslikavanje*. Analogno vrijedi za projekciju na Y .
  - (b) Pokaži primjerom da u $\mathbb{R} \times \mathbb{R}$ postoje zatvoreni skupovi čije projekcije nisu zatvoreni skupovi, tj. projekcija $\mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ nije *zatvoreno preslikavanje*.
15. U teoremu 14.23 pokazano je da je $f: X \rightarrow Y$ neprekidno ako i samo ako je $f(\overline{A}) \subseteq \overline{f(A)}$ za sve podskupove $A \subseteq X$. Dokaži da ako je f neprekidno, jednakost vrijedi ako i samo ako je $f(\overline{A})$ zatvoren. Je li uvjek $f(\overline{A})$ zatvoren, tj. vrijedi li uvjek jednakost?

16. Neka je $f: X \rightarrow Y$ neprekidno preslikavanje. Dokaži, ili protuprimjerom opovrgni tvrdnju da za svaki podskup $B \subseteq Y$ vrijedi $f^{-1}(\overline{B}) = \overline{f^{-1}(B)}$. Ako tvrdnja ne vrijedi, vrijeti li barem jedna od inkruzija?
17. Dokaži propoziciju 14.16: Za $A \subseteq Y \subseteq X$ je $\text{Cl}_Y A = \overline{A} \cap Y$, tj. $\text{Cl}_Y A = (\text{Cl}_X A) \cap Y$.
18. Dokaži posljedicu (korolar) 14.18: Za neprazan odozgo omeđen skup $A \subseteq \mathbb{R}$ je $\sup A \in \overline{A}$.
19. Pokaži protuprimjerima da se inkruzije $\bigcup_{\alpha} \overline{A}_{\alpha} \subseteq \overline{\bigcup_{\alpha} A_{\alpha}}$ i $\overline{\bigcap_{\alpha} A_{\alpha}} \subseteq \bigcap_{\alpha} \overline{A}_{\alpha}$ u teorema 14.21 i 14.22 ne mogu zamijeniti jednakostima (ova druga čak niti za konačne presjeke).
20. Neka je A omeđen podskup metričkog prostora X . Dokaži da je i zatvorene $\overline{A}$ omeđen skup. Štoviše, pokaži da je $\text{diam } \overline{A} = \text{diam } A$.
21. Odredi zatvorene i interior (nutrinu) skupova (a, b) , $[a, b]$, $[a, b)$, $(a, b]$ i $\mathbb{Q}$ u kofinitnoj i u ℓ -topologiji na $\mathbb{R}$.
22. Dokaži propoziciju 14.33: $x \in \partial A$ ako i samo ako svaka okolina točke x siječe skup A i njegov komplement $X \setminus A$.
23. Neka je X topološki prostor i $A \subseteq X$. Dokaži:
- (i) $\partial A = \overline{A} \setminus \text{Int } A$;
  - (ii) A je zatvoren ako i samo ako je $\partial A \subseteq A$;
  - (iii) $\partial A = \emptyset$ ako i samo ako je A i otvoren i zatvoren u X .
24. Neka su X i Y topološki prostori, $A \subseteq X$ i $B \subseteq Y$ podskupovi. Dokaži da je:
- (i) $\text{Int}(A \times B) = \text{Int } A \times \text{Int } B$;
  - (ii) $\overline{A \times B} = \overline{A} \times \overline{B}$;
  - (iii) Ako su A i B zatvoreni podskupovi, onda vrijedi $\partial(A \times B) = (\partial A \times B) \cup (A \times \partial B)$. Nađi primjer ne-zatvorenih skupova A i B za koje formula ne vrijedi.
25. Dokaži da svaki metrički prostor koji ima prebrojiv gust podskup, ima prebrojivu bazu topologije. Kaže se da takav prostor zadovoljava *drugi aksiom prebrojivosti*. Vrijedi li obrat?
26. Pokaži da je $\mathbb{R}$ s kofinitnom topologijom T_1 -prostor ali da nije Hausdorffov.
27. Dokaži propoziciju 15.9.
28. Neka je X T_1 -prostor i $A \subseteq X$. Dokaži da je točka x gomilište skupa A , $x \in A^d$, ako i samo ako svaka ukolina točke x sadrži beskonačno mnogo točaka iz A .
29. Dokaži da je X T_1 -prostor ako i samo ako za svake dvije različite točke x i y postoje okoline $U \ni x$ i $V \ni y$ takve da $y \notin U$ i $x \notin V$.
30. Dokaži da ako je $f: X \rightarrow Y$ neprekidno preslikavanje topološkog prostora X u Hausdorffov prostor Y , onda je graf $\Gamma_f = \{(x, f(x)) : x \in X\}$ zatvoren podskup od $X \times Y$.
31. Neka su $f, g: X \rightarrow Y$ neprekidna preslikavanja topološkog prostora X u Hausdorffov prostor Y . Dokaži da je skup $\{x \in X : f(x) = g(x)\}$ zatvoren.
32. Dokaži da je svaki metrički prostor normalan (i ostale implikacije na dnu str. 107).